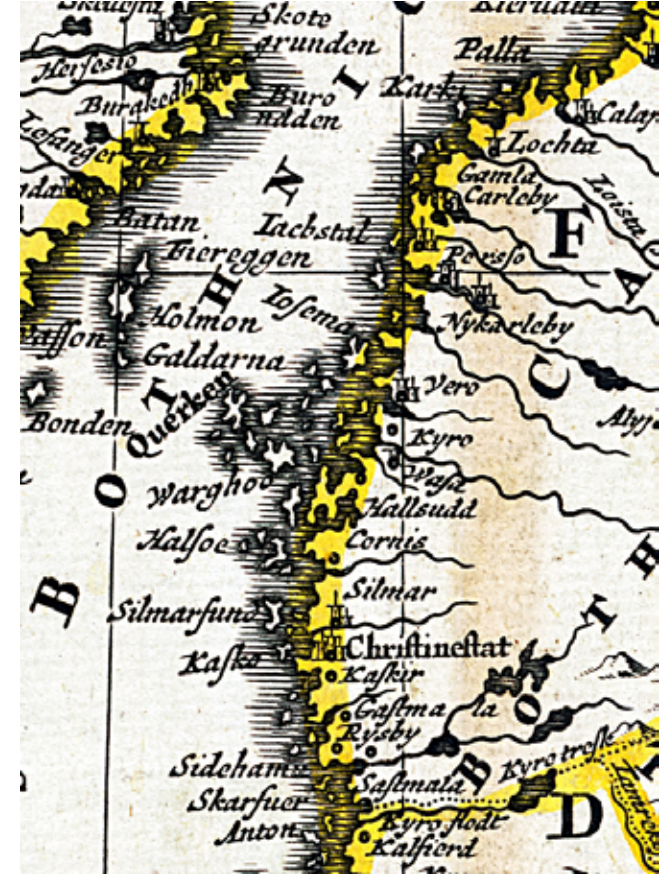

ELINAIKA

Pohjanmaalla eletään pisimpään – elinajanodotteet nousivat ennätyslukemiin

Suomalaiset elävät pidempään kuin koskaan aiemmin – ja pisimpään eletään Pohjan-maalla. Tilastokeskuksen tuoreiden lukujen mukaan vastasyntyneiden poikien elinajan-odote oli vuonna 2024 79,6 vuotta ja tyttöjen 84,8 vuotta, mikä on mittaushistorian kor-

VUOKRAT

Vuokrat nousevat Vaasassa, Seinäjoella ja Rovaniemellä – muualla vuokrat jatkavat laskuaan

Vuokramarkkinoilla puhaltavat poikkeukselliset tuulet: kun pääkaupunkiseudulla vuokrat laskevat yhä jyrkemmin, nousevat ne samaan aikaan vauhdilla Pohjanmaalla ja Lapissa. Tilastokeskuksen tuoreen vuokratilaston mukaan vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat nousivat koko maassa keskimäärin vain 0,1 prosenttia vuoden takaisesta – mutta alueelliset erot ovat suuria.

Eniten vuokrat nousivat Rovaniemellä (+2,0 %), Vaasassa (+1,2 %) sekä Seinäjoella ja Mikkelissä (+1,1 %). Samaan aikaan pääkaupunkiseudulla vuokrat laskivat -0,5 prosent-tia, ja lasku kiihtyy.

– ”Viimeksi rikottiin ennätyksiä, kun nähtiin ensimmäistä kertaa laskevia vuokria. Nyt rikotaan ne uudelleen laskuvauhdissa,” sanoo Suomen Vuokranantajien ekonomisti Ee-meli Karlsson. Hänen mukaansa valtion tukemien vuokra-asuntojen ylituotanto on painanut pääkaupunkiseudun markkinat ahtaalle.

Yksiöt kallistuvat eniten pohjalaiskaupungeissa Kokkolassa yksiöiden vuokrat nousivat 1,8 prosenttia, Vaasassa ja Seinäjoella 1,3 prosenttia. Kaksioissa ja kolmioissa kärjessä jatkaa Rovaniemi, jossa hinnat kipusivat yli kahden prosentin.

Samaan aikaan pääkaupunkiseudun vuokralaiset saavat helpotusta: suurimmat laskut nähtiin Vantaalla (-1,3 %), Porvoossa ja Hyvinkäällä (-1,1 %) sekä Espoo–Kauniaisissa (-0,6 %).

Karlssonin mukaan alueiden välinen ero kertoo rakenteellisesta ongelmasta: ”Rovaniemellä ja Vaasassa ei ole saatu uusia asuntohankkeita käyntiin. Vetovoimaa kyllä riittää, mutta jos tarjontaa ei synny, hinnat nousevat väistämättä.”

Asuntomarkkinoilla näyttää siis olevan käänteinen todellisuus: etelässä hinnat laskevat, mutta pohjoisessa ja lännessä vuokrat jatkavat nousuaan – eikä loppua ole vielä näkyvis-sä.

Lähde: Suomen vuokranantajat

kein tulos.

Kun koko maan keskiarvo jäi 81,6 vuoteen, Pohjanmaa kiri kärkeen 83,1 vuodella. Vain Ahvenanmaa ylsi vielä pidemmälle, peräti 83,7 vuoden elinajanodotteeseen.

Pohjanmaalla poikien odotettavissa oleva elinikä oli 80,9 vuotta ja tyttöjen 85,5 vuotta – lähes viisi vuotta enemmän kuin esimerkiksi Kainuussa, jossa miehet jäivät keskimäärin 77,2 vuoteen.

Tilastokeskuksen mukaan suomalaisten elinikä on pidentynyt kaikissa ikäryhmissä, mut-ta etenkin 65 vuotta täyttäneiden joukossa kehitys on huomattavaa. Vuonna 2024 65-vuotiaiden miesten elinajanodote oli 18,8 vuotta ja naisten 22,2 vuotta, molemmat ennä-tyksiä.

Elinajan pidentyminen selittyy monella tekijällä – paremmalla terveydenhuollolla, terveel-lisemmällä elämäntavoilla ja sairauksien var-haisella hoidolla. Pohjanmaa er-

ottuu edukseen etenkin aktiivisen elämäntyylin, yhteisöllisyyden ja terveellisten ruokailutottu-musten ansiosta.

Sukupuolten välinen ero elinajanodotteessa on kaventunut merkittävästi viime vuosi-kymmeninä. 1970-luvun lopulla naiset elivät keskimäärin yhdeksän vuotta miehiä pidem-pään, mutta vuonna 2024 ero oli enää 5,1 vuotta.

Vaikka koko Suomi juhlii en-nätyslukuja, alueelliset erot pysy-vät. Kainuussa ja Lapissa eletään lyhimpään, kun taas Pohjanmaa ja Ahvenanmaa näyttävät suuntaa pidemmän elämän tiellä.

Eliniän piteneminen kertoo ennen kaikkea yhdestä asiasta: suomalaiset voivat aiempaa parem-min. Ja ainakin toistaiseksi, pitkän iän salaisuus löytyy Pohjanmaalta – ehkä myös kuorolaulusta, hyvä-stä hapanleivästä ja iloisesta elämä-nasenteesta.

Lähde: Tilastokeskus
Kuva: Pohjanmaan kartta 1700-luvun alkupuolelta

WAASAN PÄIVÄLEHTI
Nro 43, Sunnuntai, 26 loka-kuuta, 2025
ISSN 2954-243X
Kaupunginteatteri:
Ikuisesti nuori (Forever Young)
Ilmastomuutos
Uusi tosi vaarallinen huume
Eemu Myntti
DeepL - paras ilmainen kääntäjä

YLIOPISTO

Vaasan Yliosto: Ilmastonmuutos hiipii jo arkeen – tutki-ja: “Kahvi ja suklaa voivat pian olla luksusta”

Ilmastomuutokseen sopeutuminen ei ole enää tulevaisuuden huolenaihe – se on tätä päi-vää. Vaasan yliopiston tuore väitöstutki-

mus paljastaa, että suoma-laiset suhtautuvat sopeutu-miseen ristiiritaisesti, ja juuri tämä voi hidastaa yhteiskun-nan varautumista ilmaston-

muutoksen seurauksiin.

sestä.

Tutkija Annu Perälän väitös osoittaa, että ilmastomuutoksen sopeutu-misesta puhumi-nen herättää monenlaisia tunteita – epäuskoa, pelkoa ja jopa ärtymistä. ”Sopeutuminen ei ole vain teknistä varautumista tulviin ja myrskyihin, vaan myös henkistä resilienssiä. On valmistauduttava siihen, että talvet muuttuvat ja että kahvi tai suklaa voivat tulevai-suudessa olla kallista luksustuotteita”, Perälä sanoo.

Monelle suomalaiselle ajatus sopeutumisesta tuntuu vielä etäisel-tä, vaikka muutos näkyy jo arjessa. Rankkasateet ja kaupunkitulvat ylei-styvät, ja kotien myrskynkestävyys on nousemassa uudeksi puheenaihe-eksi. Silti osa ihmisistä ei koe ilmas-toriskejä omakohtaisi-na, kun taas toiset pelkäävät, että sopeutumisesta puhuminen vie huomion pois tär-keim-mästä – päästöjen vähentämi-

Perälän mukaan nämä kaksi asi-aa eivät kuitenkaan ole vastakkaisia, vaan ”saman koli-kon kaksi puolta”. ”Muutos on jo käynnissä, emmekä voi sitä täysin pysäyttää. Siksi mei-dän on tehtävä molempia: leikattava päästöjä ja sopeuduttava seurauksi-in.”

Media saa tutkimuksessa sekä kii-tosta että kritiikkiä. Vaikka suomalai-set uutiset käsitte-levät sopeutumista yhä useammin, aihetta pidetään silti vaikeasti lähestyttävänä ja liian ab-straktina.

Perälä muistuttaa, että sopeutu-minen koskee kaikkia – kaupunkeja, yrityksiä, järjestöjä ja yksittäisiä ihm-iä. ”Jos aiheesta ei puhuta avoimesti, yhteiskunnan kyky varautua tu-le-vaan heikkenee. Ja silloin muutoksen hinta kasvaa – meille kaikille.”

HUUMEET

Tulli: Yksi tabletti – kuo-leman riski: Tulli varoittaa uudesta tappaja-opioidista

Helsingissä takavarikoitu huumierä on paljastunut pelot-tavaksi yllätykseksi: Tullilabora-torion tutkimuksissa oksimorfonina myydyiksi väitetyt tabletit sisälsivät protode-snitatsee-niä — erittäin vaarallista ja voimakasta syntetistä opioidiryhmää. Ainetta ei ole aiemmin havaittu Euroopassa.

Tulli varoittaa: protodesnitatseeni on nitatseenien ryhmää, ja nämä yhdiste-et ovat monin verroin vahvempia kuin perinteiset opioidiherkut. Vertailuna: vaikutus voi olla jopa sato-ja kertoja heroiniin voimakkaampi, ja käyttäen-nokset liikkuvat mikrogrammoissa. Pieni yliannos voi aiheuttaa hengityslan-na — ja hengenvaaran.

– ”Yksikin protodesnitatseeni-tabletti voi johtaa käyttäjän kuolemaan. Ostaja ei voi kos-kaan tietää, mitä hän saa”, sanoo Tullin valvontajohtaja Hannu Sinkkonen. Tullin tiedos-sa ei toistaiseksi ole, että aine olisi aiheut-tanut kuolemia Suomessa, mutta riski on selvä ja läsnä.

Varoitus koskee sekä katukauppaa että verkkoa: tabletteja saatetaan myydä oksikodoni-na tai oksimorfonina — nimikkeillä, jotka pettävät osta-jan. Tulli painottaa, että käyttäjä ei voi turvallisesti arvioida tuotteen sisältöä.

Ongelmaa pahentaa se, että protodesnitatseeniä ei ole vielä luokiteltu huumausaineksi. Lainsäädännöllinen aukko vaikeuttaa aineen hävittämistä ja nopeaa toimijuutta. Tulli vaatii kiireellisiä lakimuutoksia, jotta vaaralliset, mutta toistaiseksi luokittelemattomat yhdisteet voitaisiin poistaa markki-noilta tehokkaammin.

Tulli kehottaa kaikkia välttämään epäilyttäviä tabletteja ja muistuttaa: jos kauppa kuu-lostaa halvalta tai liian helpolta — hinta voi olla ihmishenki. Lähde: Tulli.fi

Viikon kuva:

Oiva Nuojua ja Sonja Halla-aho pian 100-vuotiaina näyttelijöinä kaupunginteatterin ”Ikuisesti nuori”näytel-mässä

HYVINVOINTIALUEET

“Kestämätön kaaos hyvinvointialueilla” – Adlercreutz ja Andersson vaativat rahoituslain pikaista korjausta

Hyvinvointialueiden ra-hoituslaki on ajanut Suomen sosiaali- ja tervey-denhuollon kriisiin – ja nyt vaaditaan nopeita korjaus-liikkeitä. RKP:n puheen-johtaja ja opetusministeri An-ders Adlercreutz sekä eduskuntaryhmän puheen-johtaja Otto Andersson va-roittavat, että nykyinen ra-hoitusmalli uhkaa romuttaa palvelut ja oikeuden hyvään hoitoon.

Kimmokkeena on Itä-Suomen hallinto-oikeuden tuomio, jonka mukaan Etelä-Karjalan hyvinvointialueen budjetti on lainvastainen. Päätös paljastaa koko järjestelmän heikkou-det.

– ”Olemme tilanteessa, jos-sa kirjanpitolaki ajaa ihmisten perusoikeuksien ohi. Tämä on kestäväntöntä. Hallituksen on toi-mittava heti ja korjattava virheet,” Andersson jyrähtää.

Ministeri Adlercreutzin mukan laki pakottaa hyvinvointialueet mahdollittamaan valin-taan: joko leikataan rajusti palveluita tai rikoo-taan lakia laittamalla alijäämäinen budjetti. – ”Molemmat vaihtoeh-

dot ovat yhtä vaarallisia. Jos palvelut romahtavat, kansalaisten perusoikeudet ovat uhattuna.”

“Haamudiagnoosit vääristävät koko järjestelmää” Adlercreutz ja Andersson vaati-vat myös rahoitusmallin perusteiden uudistamista. Nykyi-nen järjes-telmä palkitsee alueita diagnoosien määrän mukaan – käytäntö, joka heidän mukaansa kannustaa “diag-noositehtailuun”.

– ”Nyt ne alueet palkitaan, jotka tekevät eniten diagnooseja – ei ne, jotka hoitavat parhai-ten. Se on sekä epäreilua että vaarallista,” Andersson sanoo.

RKP:n johto perääнкуuluttaa mallia, joka perustuu todelliseen hoidon tarpeeseen, ei tilastokik-kailuun.

– ”Jos järjestelmää ei korjata nopeasti, vaarana on, että koko hyvinvointialuemalli menet-tää uskottavuutensa,” Adlercreutz va-roittaa.

Poliittinen paine kasvaa – ja hyvinvointialueiden tulevaisuus on nyt vakavasti vaakalau-dalla. Lähde: RKP
Kuva: RKP’n puheenjohtaja Anders Adlercreuz

ILMASTONMUUTOS

António Guterres: Mikään maa ei ole turvassa tulvilta, myrskyiltä ja helleaalloilta

Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri António Guterres antoi äskettäin Genevessä karun viestin varoittaen, että ”mikään maa ei ole turvassa tulpaloilta, tulvilta, myrskyiltä ja helleaalloilta”, kun hän puhui Maailman meteorologisen järjestön (WMO) 75-vuotisjuhlakongressissa.

Guterres ylisti WMO:ta ”totuuden barometriksi” ja ”loistavaksi esimerkiksi tieteestä, joka tukee ihmiskuntaa”, mutta korosti, että sen työ on tärkeämpää kuin koskaan, kun ilmaston lämpeneminen ajaa planeetan kriittiseen tilanteeseen.

Pääsihteeri korosti, että viime vuosikymmen on ollut historian kuumin, merien lämpötila on rikkonut ennätyksiä ja ekosysteemit ovat tuhoutumassa.

Hän painotti kiireellistä tarvetta sopeutua ilmastomuutokseen ja keskittyä Early Warnings for All -aloitteeseensa, jonka tavoitteena on suojella kaikkia maapallon asukkaita vuoteen 2027 mennessä.

Hän totesi, että katastrofeihin liittyvä kuolleisuus on kuusi kertaa alaisempi maissa, joissa on tehokkaat varhaisvaroitusjärjestelmät.8 Guterres myönsi kuitenkin, että erityisesti kehitysmaissa on edelleen merkittäviä esteitä.

Hän vaati ”rahoituksen lisäämistä” aukkojen paikkaamiseksi ja kehotti uudistamaan globaaleja rahoituslaitoksia ja lisäämään merkittävästi monenvälisten kehityspankkien lainaantokkyä.

YK:n pääsihteeri käsiteli myös kriisin perimmäisiä syitä ja totesi, että vaikka 1,5 asteen raja ylittää lähitulevaisuudessa, maailma ei ole ”tuomittu” elämään sen kanssa pysyvästi.

Hän kehotti maita laatimaan kunnianhimoisempia kansallisia ilmastotoimintasuunnitelmia ja ottamaan täysimääräisesti käyttöön uusiutuvan energian, jota hän kutsui ”halvimmaksi, nopeimmaksi ja älykkäimmäksi uuden energian lähteeksi” ja ”ainoaksi uskottavaksi tavaksi lopettaa ilmastomme armoton tuhoaminen”.

Lopuksi Guterres kehotti vastustamaan väärää tietoa ja korosti, että ”tutkijoiden ja tutkijoiden ei pitäisi koskaan pelätä totuuden kertomista”. Hänen puheensa oli voimakas muistutus siitä, että vaikka ilmastonäkymät ovat synkät, tieteeseen perustuva yhteistyöminä on edelleen ainoa tie eteenpäin.

Tärkeimmät lainaukset puheesta

”Ilmastotilanneraporttinen kertovat yhdenmukaisen tarinan: ilmaston lämpeneminen on ajamassa planeettamme partaalle.”

”Mikään maa ei ole turvassa tulpaloilta, tulvilta, myrskyiltä ja helleaalloilta.”

”Varhaisvaroitukset eivät ole abstraktia. Ne antavat viljelijöille mahdollisuuden suojella satojaan ja karjaansa.”

”Ne mahdollistavat perheiden turvallisen evakuoinnin ja suojaavat kokonaisia yhteisöjä tuholta.”

”Yksi asia on jo selvä: emme pysty hillitsemään ilmaston lämpenemistä alle 1,5 asteeseen seuraavien vuosien aikana.”

”Ylitys on nyt väistämäröntä.”

”Uusiutuvat energialähteet ovat halvin, nopein ja älykkäin uusi energianlähde.”

”Ne ovat ainoa uskottava keino lopettaa ilmastomme armoton tuhoaminen.”

Translated with DeepL.com (free version)

HUUMORI SATA VUOTTA SITTEN

KORVIA KIUSAAVA
— Oletteko koskaan elämässänne kuullut niin kauheata, noin korvia kiusaavaa — — —
— Anteeksi, herraseni, mutta se on minun tyttäreni, iok a laulaa!
— Tahdoin sanoa, mitään niin korvia kiusaavaa puhetta kun nuo oliot tuolla takanamme pitävät. Eihän voi kuulla mitään tuosta jumallalisesta laulusta.

PETTERSONIN TOTTA PUHUVA POIKA
Rouva Andersson kirjottaa koulunopettajalle, saattaakseen Pettersonin pojan tarpeelliselle rangaistukselle:
— Kun minä eilen olin ulkona leikkikentällä ja nuhtelin Kalle Pettersonia, sanoi hän minua, että olin marakatti ja aasi, jonka täten kunnialla saan ilmorttaa olevan täydellisesti totta.

KOVINA AIKONA
Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta
Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA
Suomentanut Juhani Aho
Osa 4

Viikkokausien pitkän ja ikävän odotuksen jälkeen oli se vihdoin tullut, tuo elinvoimainen, pelastava, uudistava kesä! Ikään kuin palkitakseen maailmaa pitkän odotuksen kiusoista alkoivat auringonsäteet ja sen lämpö jo varhain aamulla imeä routaa maasta, niin että maa höyrysi kartanon ympärillä, ja korkealle yli alastomain metsien ja vainioiden puhalsihe leivonen yhden ainoan pitkän riemusävelen tuhansien iloista kiitosta tulkitsemaan.

Kahdeksantoista tunnin pituisina työpäivinään teki aurinko yhdessä ainoassa viikossa merkillisiä ilmeitä. Juhannusaattona ei ollut enää ainoatakaan lehtipuuta Kotkaisten tiluksilla, joka olisi voinut vastustaa auringon syleilyä. Pienet tammetkin levivittivät varovasti arkoja lehtiään illan tyynessä ilmassa, ja viinimarjapensas työnsi innoissaan kynnärän pituisia uusia oksia yhtenä ainoana vuorokautena.

Mutta vaikkakin kesä kiiruhti parantamaan viivytyksen tuottamia vammoja, ei se kuitenkaan saanut ruista tähkälle ennen

TAIDE

Eemu Myntti, värikäs vaasalainen taiteilija, nyt esillä Tikanojassa

Emil Aleksander “Eemu” Myntti (27. marraskuuta 1890 Vaasa – 29. elokuuta 1943 Helsinki) oli merkittävä suomalainen ekspressionistinen taiteilija, jonka taidetta leimasi erityisesti voimakas ja elävä värien käyttö.

Tällä hetkellä joitakin hänen värikkäistä maalauksistaan voi ihailia Tikanojan näyttelyssä.

Hänen teoksissaan väri ei ollut vain visuaalinen elementti, vaan se toimi itselmaisun välineenä, joka välitti tunne- ja sielunmaailmoja. Myntin tapa käsitellä värejä oli rohkea ja ennakkoluuloton, mikä teki hänestä oman aikansa poikkeuksellisen värien mestarin.

Eemu Myntti syntyi vauraaseen perheeseen, jossa isä Juho Myntti toimi tehtailijana. Hänen varhaiset vuotensa eivät kuitenkaan olleet aivan suoraaviaisia. Myntti jätti koulun kesken reputettuaan ylioppilaskirjoituksissa, ja vuonna 1910 hän teki rohkean päätöksen omistautua taiteelle. Hän opiskeli aluksi Arthur Heickellin johdolla, mutta pian tie vei hänet taiteen mekkaan, Pariisiin, jossa hän syvenyi kubismiin. Matka toteutui kauppaneuvos Frithiof Tikanojan tukemana, ja tämä jakso oli käänteentekevä Myntin taiteilijanuralla.

Vaikka Myntti sai vaikutteita ranskalaisilta mestareilta, kuten Cézannelta ja van Goghilta, hän muovasi niistä oman ainutlaatuisen tyylin. Hänen taiteessaan näkyi Cézannen tarkkuus ja van Goghin värikkäisyys, mutta Myntti toi teoksiinsa myös oman syvällisen ja symbolisen näkemyksensä. Varhaisempien mestarien, kuten Giotton, ihanteet olivat hänelle tärkeitä, ja tämä ilmeni hänen töissään pyrkimyksenä korkeatasoiseen taiteelliseen ilmaisuun.

1920-luku oli Myntin taiteellisen uran huippukautta. Hän kuului kulttuuripiireihin ja oli läheisessä yhteydessä Tulenkantajat-ryhmän kirjailijoihin ja runoilijoihin. Näiden taiteilijaystävien seurassa hän löysi inspiraatiota ja jaetun intohimon luovaan ilmaisuun. Vaikka Myntti vietti suurimman osan urastaan erillään kotimaan taiteilijakollegoista, hänellä oli kuitenkin yhteyksiä sekä suomalaisiin että ulkomaalaisiin taiteilijoihin, mikä rikastutti hänen taiteellista maailmaansa.

Myntin teoksia esiteltiin ensimmäistä kertaa vuonna 1916, ja hänen maalautapansa kehittyi erityisesti muotokuvamaalauksen saralla. Hänen miesten muotokuvansa olivat vahvoja, lähes veistok-

Emmu Myntti, omakuva 1931

Maija, 1938

sellisia, joissa jokainen piirre oli tarkasti mietitty ja samalla sielullinen. Naismuotokuvat sen sijaan yhdistivät runollista symboliikkaa ja maalauستاiteellista luovuutta, mikä teki niistä erityisen kiehtovia. Myntin töissä värit herättivät aina voimakkaita tunteita. Hän käytti sekä öljy- että vesivärejä tavastavi, ja hänen teoksensa olivat monipuolisia niin aihepiiriltään kuin tekniikaltaan. Erityisesti Lapin kirkkaat ja raikkaat värit saivat hänetä uudenlaisen ilmaisen, joka heijasteli hänen omaa syvää yhteyttään luontoon ja väreihin. Myntin maalaukset eivät vain esittäneet aiheitaan, vaan ne toivat katsojalle jotain uutta, raikasta ja elinvoimaista – kuin alppiaurinko, joka valaisee ja virkistää.

Eemu Myntti jätti lähtemätömän jäljen suomalaisen taiteen kentälle. Hänen rohkea, värikäs ja sielukas tapansa käsitellä väreä tekee hänestä taiteilijan, jonka teokset ovat edelleen ajankohtaisia ja puhuttelevia.

Toivo Kuulan muotokuva 1937
Kuvat: Kansallisgalleria

kuin kaksi viikkoa jälkeen tavallisen ajan, ja myöhästynyt kevätkouko pilkisti peloissaan ja kellanvihreänä peltojen mullasta, kun sen oikeassa menossa jo olisi pitänyt tehdä siementä. Maamies käveli levottomana saroillaan ja oli iloinen, kun ajatteli apua ylhäältä, mutta tuli aivan alakuloiseksi, kun muisti ainoastaan esivaltaa ja pitäjän makasiinia.

Kotkaisten kartanossa oli ukkovaarin ajoilta säilynyt vanha tapa, että sinne juhannuksen aattoillaksi kokoontuivat kaikki pitäjäläiset ja heidän vieraansa, sekä tutut että tuntemattomat, nauttimaan Mannersköldin perheen vieraanvaraisuutta. Entisinä aikoina, kun ukko vielä oli parhaissa voimissaan, ei yksikään matkustaja saanut ajaa Kotkaisten sivu sinne yöpymättä. Puhuttiin politiikkaa, juotiin totia, ukko kertoi 1808 vuoden sodasta — sillä hän oli itse ollut mukana kahdeksantoistavuotiaana vänrikkinä — syötiin vankka illallinen, ja sitten vietiin vieras yksi yksinkertaiseen vieraskamariin toisessa kerroksessa. Valkoiset vuoteet olivat siellä aina valmiit vastaanottamaan uupunee matkamiehen, ja harvoin ne kelin aikaan olivat tyhjinä yhtäkään kertaa viikossa. Kun sitten Suomen ensimmäinen rautatie valmistui ja kulki aivan talon lähtise, tuli vieraanvaraisuuskin vanhanaikaiseksi, ihmiset käväisivät vain pikimmältään ta-

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Alexandra Frosterus-Sältin
6.12.1837, Ingå
29.2.1916, Vasa
Child with mirror, 1875

lossa ja ainoastaan sukulaiset, joita oli kylläkin suuri joukko, ja lähimmät ystävät poikkesivat ohimennessään pidemmäksi aikaa Kotkisiin viipyäkseen siellä muutamia päiviä ja nauttiakseen vanhan kansan hyväntalhoisesta ja yksinkertaisesta vieraanvaraisuudesta. Veturi toi tullessaan uuden ajan ahtavat hommat ja kiireet, ei jouduttu enää maaseudun rauhassa elämään, se avasi uusia aloja vanhoille vieraille, ja ne uudet alat vieroittivat heidät siitä hauskaista kodikkuudesta, jossa he ennen olivat niin hyvästi viihtyneet.

Mutta juhannusaattona tulitiin monissa miehin päivällisille Kotkaisten kartanoon. Pitäjäläisiä, naapureita ja sukulaisia tuli kuka rautateitä myöten, kuka vaunuilla tai muilla yksinkertaisemmilla ajopeleillä, miten minkin sopi. Herrasaaren kapteeni ajoi rautatien ensi luokassa ja oli lähettänyt palvelijansa ja vaununsu maantietä myöten voidakseen palata illalla takaisin. Juuri eilen illalla oli kulkenut ylimääräinen juna vieden rautatieherroja uudelle rakennettavana olevalle Pietarin-radalle, joka jo oli kiskoitettu vähän matkaa lähtöpiesteistään vanhalla radalla, ja rautatieherrat ajoivat mielelläänkin pari peninkulmaa rattailla maantietä myöten pelataakseen vistiä ja viettääkseen yönsä naimattoman kapteeni Thoreldin komeassa ja mukavassa kodissa. Tänään oli hän sitten seurannut heitä rautatielle.

Siellä tulivat tuomarin ja pasturin herrasväet, vanha neiti Kumlin, eversti Pavloff Hämeenlinnan venäläisestä rykmentistä ja lähimmät sukulaiset: oikeustieteen professori Mannersköld Helsingistä ja kanslianeuvos Mannersköld Turusta, molemmat suurine perheineen. Paitsi vanhaa sotaneuvos Mannersköldiä ja hänen naimatonta tyttärtään Anna Charlottaa, joka hoiti hänen

UKRAINE PRESIDENT

Ukrainian–Norwegian Friendship Began Almost a Thousand Years Ago, Not Merely With Diplomatic Agreements, but With Human Relationships – Olena Zelenska at the Unveiling of a Monument to Queen Ellisiv (Elizabeth of Kyiv) in Oslo

First Lady of Ukraine Olena Zelenska, together with Their Royal Highnesses Crown Prince Haakon and Crown Princess Mette-Marit of Norway, Mayor of Oslo Anne Lindboe, and Ukraine’s Minister for Foreign Affairs Andrii Sybiha, attended the unveiling of a monument to Queen Ellisiv, the wife of King Harald Hardrada of

Norway. Elizabeth of Kyiv, the eldest daughter of Yaroslav the Wise, Prince of Kyiv, married King Harald Hardrada in 1045.

“It is especially moving that the marriage of Ellisiv and King Harald Hardrada was not merely a dynastic matter, but also an expression of affection – we know this because poems written by the

future king and dedicated to his bride have survived,” the First Lady said.

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

talouttaan vanhassa kaksikerroksisessa rakennuksessa, kuului Kotkaisten herrasväkeen vielä toinen tytär Maria, naimisissa varatuomari von Blumen kanssa, joka yksityisenä miehenä oli hoitanut maatilaa jo viisitoista vuotta. He asuivat toisessa rakennuksessa. Kun heidän seitsemän lastaan luetaan mukaan, niin oli Kotkaisten päivällispöydässä kaikkiaan neljäkymmentä suuta napsamassa.

Neiti Anna Charlotta tiesi kertoa aikaisemmista pidoista, jolloin Kotkaisten kartanossa oli valmistettu yösija kuudellekymmenellekin hengelle, ja sen tähden hän hiukan alakuloisena väännätti kaulan ainoastaan kahdeltatoista päivälliseksi paistettavalta kanalta, — sillä oli niitä ollut päivällisiä, jolloin kartanon monet torpparit itsestään toivat isot määrät siipikarjaa kuultuaan että vieraita oli satoja. Mutta tyytymätön ei hän sentään ollut nytkään.

Varatuomari von Blume oli itse ollut rautatieasemalla tulijoita vastaanottamassa. Osa vieraista sai ajaa taloon, toiset mieluummin kävelivät lyhyen matkan, ja näiden joukossa oli kapteeni Thoreld, joka tahtoi vielä neljäkymmenen neljän vuoden vanhanakin käydä nuoresta miehestä. Puolitiessä tuli heitä vastaan neiti Anna Charlotta, rouva von Blume ja hänen kaksi vanhempaa lastaan, tytär Louise, joka äskettäin oli täyttänyt seitsemäntoista vuotta, ja poika August, jonka olisi pitänyt tulla ylioppilaaksi tänä keväänä mutta joka oli saanut reput kirjoituksissa. Hän oli vielä niin pahoillaan siitä kolauksesta, ettei ollut uskaltanut tulla isänsä kanssa asemalle Kotkaisten kartanoa edustamaan.

